

B. Külföldi Literatura.

Könyvesmertetés.

Johannis Fortunati de Comitibus Zamboni Summi Pontificis Pii VII. intimi Cubicularii, Basilicae Liberianae Canonici, ac Academiae Religionis a' Secretis, Dissertationum Specimina nuncupata Excellentissimo et Illmo Domino Comiti Francisco Széchényi De Servari felső Vidék (Sárvári felső Vidék) aurei velleris et Insignis Ordinis Regio-Neapolitani S. Januarii Equiti, S. C. et R. A. Majestatis Camerario, actuali intimo Status Consiliario, ac per inclutum Regnum Hungariae Cubiculorum Regalium Magistro. Ex Italico in latinum versa. Romae MDCCCXIX. Typis Academicis apud Bernardinum Olivieri. Cum facultate. 4 ed. rét. a' Dedicatio VIII. a' többi 114. lap.

Ezt a' jeles Munkát sok tudós jegyzések ékesítik, melyek közül a' Dedicatio VI-dik lapján a' nemzeti Bibliothécának halhatatlan Alkotójáról így szöli a' Szerző: „Quis tamen hospes, qui nesciat florentissimo in Hungariae Regno Bibliothecam Szechenyanam, quam ingentibus sumptibus acri studio collectam, suae Genti Comes munifice exhibuit. Ingens Voluminum Catalogus typis impressus prodiit annis 1799. 1800 -03 -07 -13. Sopronii, Posonii, Pestini in Vol. 14. in 8. Hunc celebres e Societate Jesu Viri Michael Denis Praefectus olim Bibliothecae Imperialis Vindobonensis, et Stephani Schönvisner, nunc praestantissimus Bibliothecae Regiae Universitatis Pestiensis Moderator illustrarunt. Continet hic notitiam librorum, MSS. Tabularum geographicarum, et numismatum, Imagines virorum illustrium, Insignia Familiae, et multa alia praeterea scitu dignissima, ad patrias res illustrandas opportuna, ut pro totius Hungariae Literatae Musaeo, ac nobilissimo Regni scientiarum Emporio habenda sit, non minus quam beneficentissimi erga suos animi, opulentiaeque perenne monumentum. Suis

oculis acerrimum in comparandis cujuscunque facultatis libris noscere, et existimare quisque potest ex illo Exemplari, quod ab Illustri Collectore dum eram Vindobonae dono mihi datum, nostrae Academiae resignare mei muneris esse putavi, et cujus non sine laude in Tom. VII. meae Collectionis Declarat. Sac. Congr. Tridentini Con. Interpret. luculentissimum reddidi testimonium.

Szeder Fábían.

III.

Tudománybeli Jelentések.

1.

Megtzáfolások és Igazítások.

F e l e l e t.

A' Magyar Prosodiának és Magyar Írásnak 40-dik lapján tett Kérdésekre.

A' köznépnék különbféle szójejtéseivel való megismerkedés, hazánknak bővebb ismeretére szolgál. E' végből készült a Tudom. Gyűjtemény' 1819-dik Eszt.beli VI-dik Kötetébe iktatott Tudósítás, mellyben a' Palóczoknak magyarságok és né melly szokásaik foglaltatnak. Nincsen ottan egy szó is arról, hogy miként írnak a' Palóczok, és még is ezen szavak állanak a' Magyar Prosodiának és Magyar Írásnak 40-dik lapján: Palócz beszéd és Írás.

Abból, hogy a' Palóczok' beszéde ama' példában: „Estu ók bacsim Ila niéniémveü szomorúó hirt hozott Nyiekröü 's a' t.” a' szójejtés szerint van kiírva, kinek juthatott eszébe azt arra magyarázni, hogy a' Palóczok így írnak. Azok nem írnak így, hanem így beszélnek.

Erre a' Kérdésre: „A' Pap, a' Notárius így beszélnek-e? írnak-e”? ez a' felclet: hogy a' magyar nyelvben a' különböző